

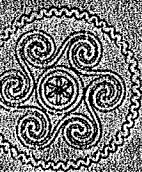
UNIVERZA V LJUBLJANI
FILOZOFSKA FAKULTETA
ODDELEK ZA ETNOLOGIJO
IN KULTURNO ANTROPOLOGIJO

9946 / ³ / 2023

BER

2003

ŠEGALEC

Glasilo študentskega
etnološkega gibanja

KAZALO

Uvodnik.....	3
Nekaj pomembnih napotkov za študente.....	4
Dan etnologije.....	5
Kaj boš počela v Stockholmu.....	6
Ekskurzija v Maroko.....	7
Fanatizem.....	10
Prostorska stiska.....	11
Koledar.....	12
Triatlon.....	14
S kolesom v podzemlje.....	17
Biovreme.....	18
Horoskop.....	20
Križanka.....	22
Strip.....	23

OHK - Etnologija in kult. antropol.

PerSi
ŠEGAVEC
(2003) 3
9946

39

45000014326,3

UNIVERZA V LUBLJANI - FF

COBISS c

Spoštovane kolegice in kolegi,
dragi bralci!

Pred vami je tretja številka Šegavca, glasila Študentskega etnološkega gibanja, ki ga mnogi še ne poznate. Menim, da je kar prav, da smo Šegavca zopet potegnili na plano in prekinili njegov spanec, ki je trajal kar nekaj semestrov. Tudi za nas etnologue in kulturne antropologe ni dobro, da preveč spimo, ko pa se po svetu dogaja toliko zanimivih stvari. Saj veste, tudi na našem oddelku je vedno kaj novega. Ni dolgo, kar smo ostali brez naše super tajnice, ki nam jo je odpeljal novi dekan. V tolažbo nam je vsaj to, da dekan prihaja iz našega oddelka.

Tudi Murkova nagrada in priznanje sta že podeljena. Dobitnikoma, prof. dr. Janezu Bogataju in gospe Ireni Destovnik, pa izrekam iskrene čestitke v imenu uredništva. Zato pa, dragi

moji, le ne lenarite preveč med bližajočimi se decembrskimi prazniki, če želite biti kdaj med nagrajenci!

Da študentsko delo ni samo učenje in poležavanje, boste spoznali ob listanju nove številke. Če želite prispevati delček svojih sposobnosti v mozaiku našega študentskega gibanja, vas vljudno vabim v naše vrste.

Da vam popestrimo decembrske dni, vam Šegavec prinaša nekaj koristnih informacij in sproščenega branja. Ker se bliža novo leto, bomo zopet rabili nove koledarje in prav ta vam je v našem glasilu na voljo. Toda, pozor! To ni navaden koledar, zakaj ne, pa se prepričajte sami!

Tadej Pungartnik,
glavni urednik

Inv. A. 14326

Sign 9946 / 2003

INFORMACIJE ZA ŠTUDENTE

NEKAJ POMEMBNIH NAPOTKOV ZA ŠTUDENTE

Predvidevam, da spodaj omenjena obvestila, nekateri študentje že poznajo. Ciljna skupina, ki naj bi prejela v nadaljevanju omenjene informacije, so predvsem mlajši študentje in študentke etnologije in kulturne antropologije. Seveda so informacije namenjene tudi starejšim študentom, čeprav predvidevam, da so oni z njimi že seznanjeni.

1. Najprej bi vam svetoval, da se prijavite na **ETNO »mailing listo«**. »Mailing lista« je namenjena sprotnemu obveščanju, poizvedovanju in diskusijam študentov in drugih, ki so prijavljeni na omenjeno listo.

Da postanete član **ETNO »mailing liste«**, potrebujete računalnik in povezavo z internetom, elektronski naslov in pet minut dobre volje. Vaš naslednji korak je, da vstopite na stran Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo www.ff.uni-lj.si/etnologija/default.htm, kliknete na »kontakti« nato pa »mailing lista«, kjer so navodila za prijavo.

2. Podobno »mailing listo« ima Slovensko etnološko društvo (SED), ki se imenuje »oglasna deska« in vam tudi priporočam, da se nanjo vpišete. Pri tem vas tudi obveščam, da SED letno izdaja štiri številke strokovno-znanstvene revije z imenom **Glasnik Slovenskega etnološkega društva**, ki je ena osrednjih revij naše stroke. Prijavo na »oglasno desko« SED-a ali prijavo na Glasnika SED-a najdete na elektronskem naslovu SED-a www.sed-drustvo.si.

3. Na oddelku pa deluje tudi Študentsko etnološko gibanje (ŠEG), ki povezuje študente našega oddelka in spada pod okrilje SED. K sodelovanju ste vabljeni vsi študentje, ki imate veliko izvirnih idej in dobre volje. Ideje za ŠEG posredujete predsednici Adeli Ramovš na elektronski naslov **adela_ramovs@yahoo.com**.

4. Poleg Glasnika SED so večjega pomena za našo stroko še publikacije **Etnolog, Traditiones in Časopis za zgodovino in narodopisje**.

5. Moj naslednji napotek velja za tiste, ki razmišljajo o študiju v tujini. Razpise za različne mednarodne štipendije najdete v oddelčni knjižnici EIKA in na oglasni deski. Najboljše informacije o študentskih izmenjavah **Socrates-Erasmus** in mednarodnih štipendijah ima na našem oddelku doc. dr. Rajko Muršič, ki se tudi največ ukvarja z omenjenimi zadevami in poskuša v največjem obsegu informirati študente o aktualnih izmenjavah in štipendijah. Obvestil in napotkov bi lahko naštel še in še, ampak s tem bi zasedel celotno publikacijo Šegavca. Zato mlajšim študentom priporočam, da pocukajo za rokav starejše študentke/študente (predvsem boste našli študentke) in etnologue in kulturne antropologe, ki delajo v različnih institucijah. Kot veste, imajo na našem oddelku predavatelji **govorilne ure**, ki jih lahko izkoristite za različne informacije.

Vasja

DAN ETNOLOGIJE

Študentje z Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete se kot študentska sekcija Slovenskega etnološkega društva povezujemo v Študentsko etnološko gibanje. 2. aprila 2003 smo na Kongresnem trgu, v parku Zvezda, pripravili Dan etnologije. Naš namen je bil predstaviti etnologijo širši množici, saj nekateri zamenjujejo etnologijo s kakšno drugo vedo, ali pa se jim niti ne sanja, kaj bi to lahko bilo. Marsikdaj se srečujemo z razlagami etnologije kot so: »Aaa, vi ste tisti, ki kopljete, a ne?« ali »Vi proučujete vulkane, Etno in druge.« ali »Kmetologija.« Zaradi slabega vremena (popoldne smo dočakali tudi dež), je bilo mimoidoči manj kot smo pričakovali. Vseeno nam je uspelo predstaviti in seznaniti ljudi z etnologijo.

Pri sami organizaciji smo se srečevali z različnimi problemi, saj za takšno prireditev v središču mesta potrebuješ vrsto dovoljenj. Zdelo se nam je prav, da oglašujemo Dan etnologije tudi v raznih medijih. Najeli smo stojnico, na kateri smo imeli nekaj hrane, zloženki in katalogov. S fotografijami, ki so obešene visele na vrvi med stojnico in drevesom, smo predstavili naše terensko delo in strokovne ekskurzije. Oddelčna knjižnica nam je podarila veliko knjig, ki so jih mimoidoči lahko vzeli. Vse skupaj se je začelo ob 11. uri z lutkovno predstavo študentke Tine Oman, katero so si ogledali otroci iz vrtca. Nato smo se pogovarjali z

mimoidočimi, s študenti, s profesorji EIKA in člani SED-a. Sredi popoldneva smo izvedli etnološki kviz z vprašanji s slovenski tematiko. Za pravilne odgovore smo imeli pripravljene nagrade, ki so nam jih podarili sponzorji. Pri tem kvizu smo ugotovili, da ljudje zares slabo poznajo lastno kulturo ter šege in navade, ki so povezane z njo. Tudi slovenski prazniki in njihovi pomeni jim niso tako dobro znani, kot smo pričakovali. Za konec smo želeli program popestriti z godbo na pihala iz Domžal, vendar nam je dež prekrizal načrte. Finančno so nas podprli: Slovensko etnološko društvo, Tondach in Bramac Tondach in Bramac sta nam podarila paleto strešne kritine, ki smo jo uspešno zamenjali za gotovino in izpeljali Dan etnologije tako kot se spodobi. Vsem sponzorjem se Šegovci iskreno zahvaljujemo.

Ugotovili smo, da je etnologija veda, ki še ni tako poznana. Zato smo se odločili, da v tem študijskem letu, spomladi, ponovno organiziramo Dan etnologije, v univerzitetnem mestu Mariboru, pa tudi na Ptuj in morda v Halozah. To naj bi bila tridnevna »akcija«, ki bo z vašo pomočjo lažje stekla in promovirala etnologijo v vsakdanjem življenju. Zato vabim vse, ki ste pripravljeni sodelovati in imate radi timsko delo, da se nam pridružite in s svojimi idejami pomagate načrtovati in realizirati Dan etnologije.

Adela Ramovš, predsednica ŠEG

ŠTUDENTJE PO SVETU

VAD SKA DU GÖRA I STOCKHOLM? KAJ BOŠ POČELA V STOCKHOLMU?

To sem se spraševala zadnji dan pred odhodom na Švedsko, ko me je zajela panika. Kaj bom počela tam, še posebej v mrzli, temni zimi? Seveda je bila skrb odveč. Petmesečno bivanje in študij v Stockholmu sta se zame obrnila v eno izmed najlepših izkušenj v mojem življenju. In Stockholmu je lahko pozimi prav pravičen.

Univerza v Stockholmu je poskrbela za vse tudi za stanovanje. Že prvi teden so na t.i. orientacijskem tednu poskrbeli, da se je za vsak 'kaj', 'kje' in 'kako' našel 'to', 'tam' in 'tako'. Tako sem se zlahka posvetila študiju in druženju s študenti, ki so prihajali iz različnih koncev sveta.

Kako pa izgleda sam študij na tamkajšnjem oddelku za socialno antropologijo? Štiri tedne se ukvarjaš le z enim predmetom, predavanji in seminarji, v petem tednu imaš čas, da napišeš esej na dana vprašanja in na ta način opraviš izpit. Predavanji je manj, je pa toliko več samostojnega ali timskega dela. Oddelek poskrbi, da je vedno na voljo vsaj eno predavanje v angleščini, tako da imajo tudi tuji študenti možnost sodelovanja. Poslušala in ukvarjala pa sem se z naslednjimi predmeti: sodobne debate v socialni antropologiji, študije kulturnih oblik, antropologija in turizem ter variacije v družbenih odnosih. Na voljo je velika, zelo prijetna knjižnica z veliko literature (v knjižnici so celo kavci, kjer se človek med študiranjem

lahko sprostí, kar je zelo prijetno za kratek spanec). Univerza nasploh nudi zelo različno opremo. Profesori imajo vlogo trenerjev oz. usmerjevalcev, kot so sami dejali. So ti vedno na voljo in kot je navada med ljudmi na Švedskem, se vsi med seboj tikajo in kličejo po imenih.

Pa še o družabnem življenju. Erasmus študenti in ostali študenti na izmenjavi smo veliko tičali skupaj, kar se ponavadi, menda, pripeti na takih izmenjavah. In življenje v taki pisani mednarodni družbi je precej zanimivo, z nekaterimi ljudmi imam še sedaj redne stike. Sicer pa je študentska unija poskrbela, da se je vedno dogajalo kaj zanimivega in cenovno dostopnega. Švedska je precej draga dežela, a z nekaj iznajdljivosti in kakšno štipendijo se da kar lepo preživeti. Sploh pa je večina mednarodnih študentov na istem, tako da se je celo razvila mreža pri iskanju poceni življenja.

Se mnogo je stvari, o katerih bi lahko pisala, npr. o švedski natančnosti pri upoštevanju pravil, o zimskih vremenskih razmerah, itd. Če vas še kajkoli zanima, me lahko kar osebno vprašate. Vsekakor pa vam svetujem, da izkoristite možnost Erasmus izmenjave in se odpravite v Stockholmu. Se spetaja, kajti, v Stockholmu se da marsikaj početi.

Katja Dolinar

ŠTUDENTJE PO SVETU

EKSKURZIJA V MAROKO

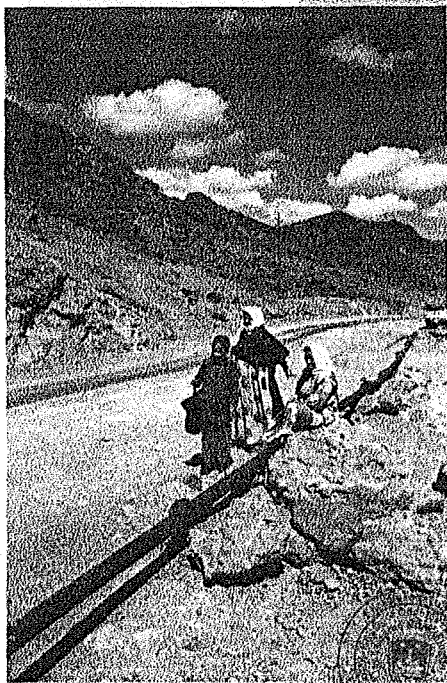
Ekskurzija v Maroko ni bila samo pomembna antropološka in etnološka izkušnja, bila je tudi kaos spominov, ki ga na srečo oziroma nesrečo obvladujejo le še fotografije. Na žalost sta se nam na poti domov zgodili dve "majhni" neprijetnosti. Enega izmed naših kombijev so na trajektu opraskali in ga zaznamovali z dvema vdrtinama. Da pa se "ekstremni turizem" (IZZIV) ne bi prehitro končal, so za posladek – v Španiji – še vdrlji v naš kombi. Lažji za nekaj fotoaparátov, diktafonov in posnetih filmov smo se vračali proti domu. Začela sem s koncem našega potovanja, ki je pustilo nekaj negativnih vtisov. K slednjim se ne bo več potrebno vračati, saj je bila ekskurzija v Maroko doživetje in pol. Le-tega mi nihče ne more vzeti.

Skupino je sestavljalo 14 študentov našega oddelka, 2 voznika (Moro in Janez), Borut in Maja. Pot po Maroku nas je vodila od Mellilie (Španija), preko Taze, Fesa, Casablance, Marrakesha, Taroudanta, Tan Tana, Tarfaye, Tinerhirja, Tamtatushta, Agdza, Merzouge, Midelta, Nadorja, pa vse do Almerije v Španiji.

Preden smo stopili na afriška tla, smo prevozili približno 2300 km. En dan in še nekaj ur čez slabega spanja, skrčenega položaja in konstantnega brnenja motorja, je pustilo boleče posledice na kolenih in šumenje v ušesih. Po šestih urah vožnje s trajektom, kjer smo lahko končno spremenili položaj iz sedečega v ležeče (stegnjeno) stanje, smo v

Mellili-i ponovno stopili na trdna tla. Prestopili smo mejo, ki je močno spominjala na koncentracijska taborišča z visokimi zidovi in cariniki s pendreki.

Že takoj na začetku sem ugotovila svoje pomanjkljivosti, za katere sem vedela, da bodo sčasoma le še rasle in postajale vedno bolj moteče – neznanje francoščine. Maroko je namreč bivša francoska kolonija. Prvi val francoskih priseljencev v Maroko je bil sestavljen pretežno iz kmetov. Ti so se naučili magrebskega narečja arabščine in z domačini komunicirali v njihovem jeziku. Drugi val v petdesetih letih pa je bil sestavljen iz

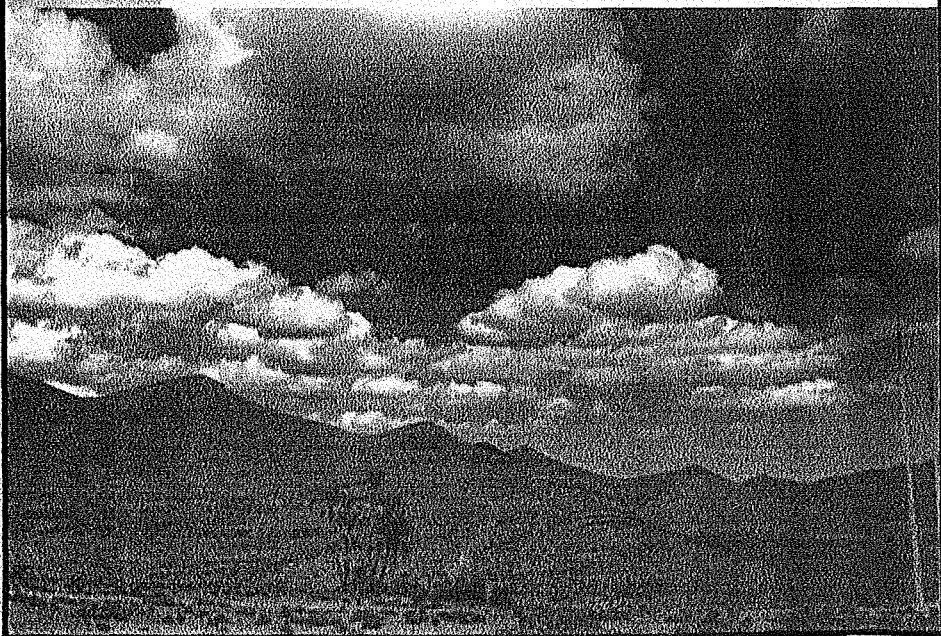
ŠTUDENTJE PO SVETU

francoskih učiteljev in drugih "veljakov", ki so jih francoska večja mesta potisnila v geto. V Maroku so videli priložnost svojega bogatenja, v čemer so bili prav uspešni. Niso se hoteli učiti arabščine, temveč so vztrajali zgolj pri francoščini. Zato je bila njihova komunikacija omejena na čas službe. Pri Maročanih sem tako dobila občutek, da francoski turisti niso najbolj priljubljeni, kasneje se je izkazalo, da je to ni res.

Z dobrim namenom smo lovili suke po Maroku, vendar skoraj nobenega ujeli. Suk je mešanica sejma, tržnice in osrednjega družabnega prostora. Na žalost smo na svoji poti videli le dva: enega v Tazi in drugega v Agdzu, kjer smo med drugim prespali eno noč v pravem nomadskem šotoru (šli smo se tudi nomade).

Fes, je zame najbolj fascinantno mesto celotne ekskurzije, čigar temelji so bili postavljeni že v 13. stol. Njegova medina je sestavljena iz labirinta 9000-ih uličic, v katerih se brez vodiča z lahkoto izgubiš. Vendar ni nič strašnega, saj te pazijo domačini. Kaj hitro zaslutijo izgubljenega tujca, mu pristopijo na pomoč in ga odpeljejo na zeleno mesto. V Fesu se mi je pripetilo tudi to, da me je majhen deček pocukal za hlačnice in me opozoril, da ima ena izmed nas odprt nahrbtnik.

Simpatično mestece Sefrou je znano tudi pod imenom hipijsko mesto ali mesto starih hipijev. Casablanca in glavno mesto Rabat sta po strukturi zelo podobna večjim evropskim mestom. To se je kazalo tako v obleki, kot v neosebnem drvenju ljudi po ulicah. Komaj pričakovana puščava

ŠTUDENTJE PO SVETU

nas je pozdravila šele v Marrakeshu, kjer smo se zadržali tri dni. Marrakesh je oazno mesto, kjer se nazorno pokaže ločnica s turističnim predelom. Poblje pa smo puščavo spoznali šele v Merzougi, kjer smo imeli bližnje

za otroke, ki so nas spremljali na vsakem koraku. Nepozaben pa je bil romantični visokogorski sončni zahod. Maroko je prostor v Severni Afriki, ki je na nek način stičišče večih kultur (judovske, muslimanske, berberske,

francoske in saharske na skrajnem jugu). Največja značilnost njegovih mest je medina. V evropskih mestih je medina primerljiva s starim delom mesta. Medina dejansko je stari del mesta in tudi najbolj živ del mesta. V medini se namreč odvija marsikaj, od

srečanje tudi s puščavskim viharjem – deluje kot prijetna akupunktura. Izmed visokih Atlaških predelov me je najbolj prevzela Tarfaya, kjer sem bila priča ogromnim rdeče rjavim okroglimi skalam, ki so od daleč spominjale na velike gmote stiroporja. (Iz stiroporja vsekakor niso bili – preverjeno.) V Tarfayi je nek Belgijski slikar te ogromne zaobljene skale pobarval z različnimi odtenki modre in vijolične barve, ki so danes prava atrakcija za turiste. Domačini pa nanje ne gledajo kot na specifiko svojega kraja, ampak razmišljajo tako: »Če je turistom to všeč (oni imajo denar), pa tudi prav.« Kraljica maroških vasic je vsekakor Tamtatusht. To je visokogorska vasica, kjer smo bili glavna atrakcija predvsem

trgovanja, nenehnega prerekanja in oprežanja za ljudmi (še posebej za tujci), kar zna včasih biti zelo naporno. Kljub temu pa je medina kraj, kjer sem se v vsakem mestu zadrževala najdlje časa, saj me je vedno znova presenečala.

Ekskurzija v Maroko je bila enkratna, neponovljiva izkušnja. V prihodnosti jo načrtujem na nek način ponoviti v Egiptu. Z odločnostjo, dobro organiziranostjo in polno denarnico je možno popolnoma vse.

Katja Vidovič

RAZMIŠLJANJA

O FANATIZMU IN SOOČENJU FANATIZMOV

Če so naše misli (in posledično aktivnost) usmerjene k določenemu cilju, t.j. delujejo na način, kateremu asociira npr. rek »vse poti vodijo v Rim« ali pa – figurativno – učni miselni vzorec z umljivim središčem, potem je to percepcija stvarstva, ki jo imenujemo osebna resnica, življenjska filozofija, tudi »smisel življenja«. Ker se ljudje gibljemo med gotovostjo/končnostjo in negotovostjo, to povzroča, da svojo (navidezno) resničnost stalno preverjamo, aktualiziramo; rušimo in, znova gradimo. To je pot, način življenja, ki je potreben spreminjanja/aktualizacije, da se spremeni pot sama, ki je s tem že prekvalificirana, prevrednotena; t.j. druga pot.

Vsako človeškega dostojanstva vredno življenje (človeku je bil z razumom dan tudi destruktivni dvom) je pot »uvida«, zaslepljenosti. Od tu dalje pa se gibljemo v vodah iracionalnega, nadrazumskega, kamor sodi tudi človeško upanje, ki je večno.

Ob upoštevanju človekove čutnosti gre domnevati, da je naša »izbira« le stvar človekove »predaje«, užitka, ugodja; tistega kar človeku godi (prijja), ima na njegov razum in duševnost pozitiven učinek. Če k temu dodamo, da je stvar človekovega nagona, da se brani (ali pa brani svojo družino, socialno skupino, družbo, kulturo, nosilce iste/podobne ideje), se izkaže, da je fanatizem izbira življenja, človekova razumska in razumna zmaga nad dvomom in smrtjo (posameznika, ideje ali kulture).

Etnologi/kulturni antropologi pogosto proučujemo, se srečujemo s soočenjem (resnično ali navidezno) enakovrednih fanatizmov (življenjskih filozofij), ki se drug drugemu niso pripravljeni ukloniti (prepričati, prikloniti, podrediti, podjarmiti...). Posledice tovrstnih soočenj so lahko neznatne ali pa katastrofalnih, apokaliptičnih razsežnosti.

David Pfeifer

PROSTORSKA STISKA

Drage kolegice in kolegi, kot ste že lahko opazili smo na Filozofski fakulteti (v nadeljevanju FF) in s tem posledično na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo deležni velike prostorske stiske.

Na začetku bi rad podal nekaj podatkov, ki vam bodo razkrili težo obravnavanega problema. Po državnih merilih bi moral imeti vsak študent 9 m², ampak študent FF ima po zadnjih podatkih le 2,02 m². Tako FF za 8.000 vpisanih študentov (od tega je 6.900 redno vpisanih, ostali pa so izredni in podiplomski študentje) potrebuje dodatnih 50.000 m². Takšna številka pa je primerljiva s prostorom dveh Filozofskih fakultet.

Toda te številke niso tako pomembne. Bolj pomembno je to, da smo študentje FF za marsikaj prikrajšani. Naša fakulteta ima za 8.000 študentov le dve skupni čitalnici, ki imata skupaj 40 sedežev. Poleg tega je še nekaj sedežev v knjižnicah, kjer pa ni ustreznih pogojev za študij.

Tudi nimamo menze, ki jo imajo nekatere dosti manjše članice Univerze v Ljubljani (Pravo, Ekonomija, Pedagoška fakulteta, FDV, Računalništvo, Strojna fakulteta...), ki lahko dostikrat postane pomembno središče za ustvarjanje sinergije med študenti in profesorji.

Naša predavanja potekajo skozi ves dan, ponavadi s pogostimi luknjami. Toda pri tem nimamo prostora, kjer bi koristno preživeli čas, ki nam je na voljo med predavanji. Problema s

prostorsko stisko ponavadi sploh ne opazimo, saj strokovne tajnice ponavadi zelo dobro razporedijo urnik, tako da imamo študentje čim manjše preglavice. Kljub takšnemu trudu, pa večina študentov še vedno ne more obiskovati vseh zelenih izbirnih predmetov, ker se zaradi pomankanja prostora predavanja prekrivajo.

Velik problem so tudi dislocirane enote, ki uničujejo skupen duh, kohezijo in interdisciplinarno povezovanje oddelkov FF. Poleg že nastalih dislociranih enot, kot sta Zavetiška 5 in gostilna Lipa, naj bi nastale še nove enote.

Naj opomnim, da problem prostorske stiske FF ni na prioritetni listi Ministrstva za šolstvo, znanost in šport in tudi ne Univerze v Ljubljani!

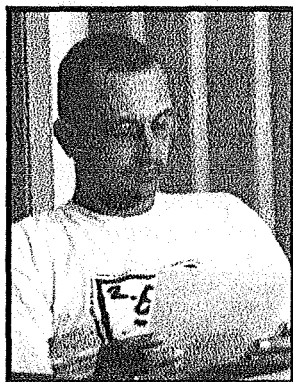
Problemov vezanih na prostorsko stisko je še veliko. Toda pri tem se sprašujem, zakaj takšen odnos prav do Filozofske Fakultete. Ali ima država oziroma oblast strah pred našo fakulteto in poskušajo s takšno strategijo minimalizirati njen vpliv v slovenski družbi?

Prihaja čas, ko bomo morali študentje FF pokazati, da želimo kakovosten študij in pogoje, ki nam pripadajo po državnih merilih. V obstoječem stanju je kvaliteta pedagoško - raziskovalnega procesa v veliki nevarnosti.

Vasja Bučar

2004

JANUAR

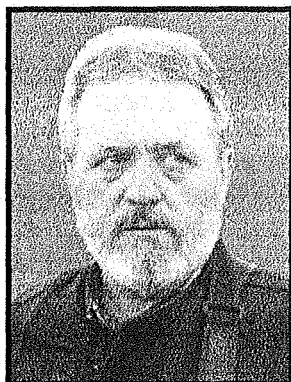
P	5	12	19	26	
T	6	13	20	27	
S	7	14	21	28	
Č	1	8	15	22	29
P	2	9	16	23	30
S	3	10	17	24	31
N	4	11	18	25	

FEBRUAR

P	2	9	16	23	
T	3	10	17	24	
S	4	11	18	25	
Č	5	12	19	26	
P	6	13	20	27	
S	7	14	21	28	
N	1	8	15	22	29

MAREC

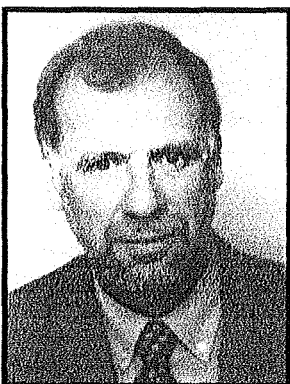
P	1	8	15	22	29
T	2	9	16	23	30
S	3	10	17	24	31
Č	4	11	18	25	
P	5	12	19	26	
S	6	13	20	27	
N	7	14	21	28	

APRIL

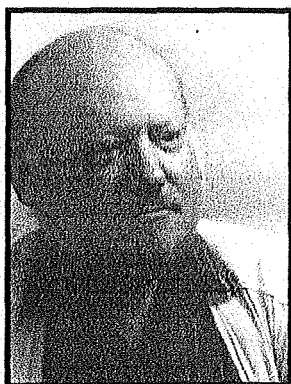
P	5	12	19	26	
T	6	13	20	27	
S	7	14	21	28	
Č	1	8	15	22	29
P	2	9	16	23	30
S	3	10	17	24	
N	4	11	18	25	

MAJ

P	3	10	17	24	31
T	4	11	18	25	
S	5	12	19	26	
Č	6	13	20	27	
P	7	14	21	28	
S	1	8	15	22	29
N	2	9	16	23	30

JUNIJ

P	7	14	21	28	
T	1	8	15	22	29
S	2	9	16	23	30
Č	3	10	17	24	
P	4	11	18	25	
S	5	12	19	26	
N	6	13	20	27	

JULIJ

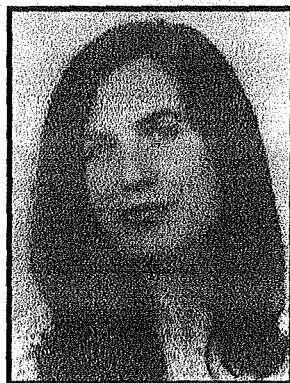
P 5 12 19 26
 T 6 13 20 27
 S 7 14 21 28
 Č 1 8 15 22 29
 P 2 9 16 23 30
 S 3 10 17 24 31
 N 4 11 18 25

AVGUST

P 2 9 16 23 30
 T 3 10 17 24 31
 S 4 11 18 25
 Č 5 12 19 26
 P 6 13 20 27
 S 7 14 21 28
 N 1 8 15 22 29

SEPTEMBER

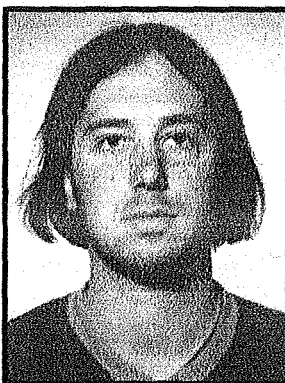
P 6 13 20 27
 T 7 14 21 28
 S 1 8 15 22 29
 Č 2 9 16 23 30
 P 3 10 17 24
 S 4 11 18 25
 N 5 12 19 26

OKTOBER

P 4 11 18 25
 T 5 12 19 26
 S 6 13 20 27
 Č 7 14 21 28
 P 1 8 15 22 29
 S 2 9 16 23 30
 N 3 10 17 24 31

NOVEMBER

P 1 8 15 22 29
 T 2 9 16 23 30
 S 3 10 17 24
 Č 4 11 18 25
 P 5 12 19 26
 S 6 13 20 27
 N 7 14 21 28

DECEMBER

P 6 13 20 27
 T 7 14 21 28
 S 1 8 15 22 29
 Č 2 9 16 23 30
 P 3 10 17 24 31
 S 4 11 18 25
 N 5 12 19 26

O TRIATLONU

Ljudje se vedno bolj zanimamo za zdrav način življenja. Vedno bolj se zavedamo pomena zdravega prehranjevanja in gibanja. V Sloveniji poteka veliko športnih akcij, ki ljudi vabijo k rekreaciji in širijo zavest o pozitivnih učinkih telesne vadbe. Ena takih akcij je tudi »Si upaš na triatlon?« v organizaciji Triatlonske zveze Slovenije in revije Men's health.

Triatlon je olimpijska disciplina (Sidney 2000), sestavljena iz treh športnih disciplin: plavanja, kolesarjenja in teka. Poleg triatlona poznamo še duatlon, ki je sestavljen iz teka in kolesarjenja. Akvatlon pa vključuje plavanje in tek.

Začetki triatlona segajo v konec sedemdesetih let. Leta 1978 je mornariški častnik John Collins organiziral dirko na havajskem otoku Oahu, ki je vsebovala tri vzdržljivostne športne discipline: 3,8 km plavanja na Waikikiju, 180 km kolesarjenja okoli otoka Oahu in 42,2 km teka v Honoluluju. Izmed 15 tekmovalcev jih je do cilja prišlo 12. Danes je ta tekma znana kot Ironman Hawaii. Če to ni cilj, pa je želja vsakega triatlonca.

Zaradi omejitve števila nastopajočih (1800-2200) potekajo preko celega leta, po celem svetu Ironman-i; kvalifikacije za Havaje. Najbližji Ironman pri nas je Ironman Celovec, organiziran vsako leto v juliju. Udeleženci Ironman preizkušnje prihajajo iz celega sveta, z različno izobrazbo, okoli 70% vseh Ironmancev pa je univerzitetno izobraženih.

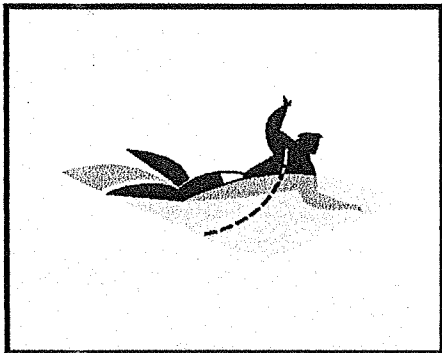
Zanimanje za triatlon strmo narašča. Ker je Ironman ekstremna preizkušnja in je potrebno trenirati intenzivno tudi več let, obstajajo tudi krajši triatloni, tako za tekmovalce kot tudi za rekreativne športnike. Zanimanje in udeležba zanj sta izjemni.

Najkrajši je tako sprint triatlon s 750 m plavanja, 20 km kolesarjenja in 5 km teka. Daljši triatlon je olimpijski s 1500 m plavanja, 40 km kolesarjenja in 10 km teka. Sledita mu polovični Ironman s 1900 m plavanja, 90 km kolesarjenja in 21 km teka in Ironman. Obstajajo še krajši triatloni za najmlajše, pa tudi daljši in taki, ki so kombinacija različnih športnih disciplin: ena športna disciplina se zamenja z drugo. Na primer: smučarski tek v zimskem času ali veslanje zamenja eno od disciplin. Tak specialni triatlon je vsako leto v Bohinju, znan pod imenom Triatlon jeklenih. Sestavljen je iz 8 km veslanja po jezeru, 16 km gorskega kolesarjenja in 8 km gorskega teka. Višinska razlika, ki jo premagajo tekmovalci, je 1300 m. Tekma je naporna, najhitrejši pa s progo opravi v času, ki znaša manj kot tri ure. 1984 je bil na Bledu v okviru akcije Brazde vzdržljivosti organiziran prvi triatlon v Sloveniji. Pri triatlonu ne gre samo za tekmovalce, temveč in predvsem za treniranje, saj je potrebno uskladiti tri različne discipline. Tako, da je tekma le en majhen del v celoletnem dogajanju. Poleg tega lahko treniramo vsak dan, brez bojazni za

pretreniranje, saj uporabljamo pri plavanju drug sklop mišic kot pa pri kolesarjenju ali teku.

OPREMA

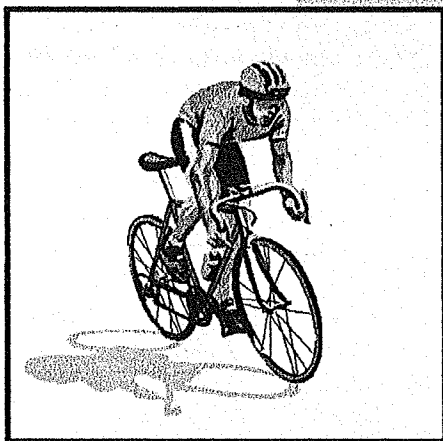
PLAVANJE: Plavanje se izvaja v bazenu, jezeru ali v morju, ponavadi se plava kravl, dovoljeni pa so vsi plavalni stili. Najboljši triatlonci prihajajo iz plavalnih vrst. Vse pa ni samo v moči, ampak predvsem v tehniki. Obvezen del plavalne opreme so kopalke ali poseben triatlonski dres, narejen iz hitro sušečih se materialov, ki nudijo udobje. Prirejeni so za plavanje, kolesarjenje in tek. Bistvo takega dresa je, da se ni potrebno preoblačiti v menjalnem prostoru in tako izgubljati dragocenih sekund. Plavalna očala so prav tako nujno potrebni del opreme, kar pa ne velja za posebno neoprensko obleko, ki se jo lahko uporablja samo, ko je voda preveč hladna in obstaja možnost podhladitve ali pri dolgih razdaljah plavanja. Prednost take obleke je v zaščiti pred hladno vodo, slabost pa, da se jo zelo težko obleče

in sleče - če je to potrebno storiti med tekom, je stvar toliko težja. Plavalna

kapa je obvezna, saj je na kapi številka tekmovalca za lažjo prepoznavnost. Z istim namenom se tekmovalca označi s številko tudi na rokah in nogah (z vodoodpornim pisalom). Neobvezni del plavalne opreme so lopatke in plavalna deska, s katero se trenira moč nog in tehniko zaveslaja.

KOLESARJENJE: Kolo je bistveni del opreme. Lahko je cestno ali gorsko.

Posebno triatlonsko kolo ima t.i. aerodinamično krmilo, ki omogoča tekmovalcu zelo nizko držo in s tem tudi manjši zračni upor. Obvezna je uporaba kolesarske čelade. Kolesarski čevlji so dobrodošli v primeru, da imajo sistem, s katerim se čevljev vpne v pedalo in tako omogoča ne samo potiskanje pedalov ampak tudi vlečenje pedalov in s tem posledično hitrejšo vožnjo. Vožnja v zavetrju je dovoljena, razen če ni izrecno prepovedana. Bistvo vožnje v zavetrju ali drafting - vlečenje je, da omogoča tistemu, ki kolesari za sotekmovalcem, precej lažjo vožnjo z manj napora, saj

tekmovalec spredaj reže upor zraka, ostali pa se »šlepajo« za njim. Ponavadi se tekmovalci hitro zmenijo in se med kolesarjenjem izmenjujejo, tako, da vsak nekaj časa vozi spredaj in nekaj časa »počiva«.

TEK: Po kolesarjenju je tek zadnja disciplina, ki športnika loči do cilja. Tekoške copate so poglavitni del opreme. Včasih v vročem vremenu koristi tudi kapa, ki nudi zaščito pred soncem. Izbira tekaških copat je pomembna, saj z nepravimi lahko pride do trajnih poškodb. Tekoške

Pomembno je sodelovati! Za manj pripravljene obstajajo tudi štafete, sestavljene iz treh tekmovalcev; vsak se spoprime s tisto disciplino v kateri je najboljši. Zanimivo je vzdušje na takih tekmah, pred tekmo in še posebej po tekmi, ko skoraj ni videti obraza brez širokega nasmeha, kljub težkemu naporu. Trepljanje po ramenih in tiski rok seveda kar dežujejo. Tekmovalci si med seboj delijo izkušnje, analizirajo tekmo in kar jenajbolj pomembno: vsak je zmagovalec, saj je moral najprej premagati samega sebe.

Miha

copate izbiramo glede na podlago, po kateri tečemo (asfalt, makadam) in glede na telesno težo.

V Sloveniji je nekaj triatlonskih, duatlonskih in akvatlonskih prireditev. Udeležujejo se jih lahko vsi profesionalni tekmovalci in rekreativci.

Literatura:

Cokan. F.: Eno življenje je premalo.
Kregar M.: Internetna stran <http://www.kregar.telekom.si/>
Mijovič M.: Oprema za triatlon (seminarska naloga): <http://www.prokom.si/trikmb/>

S KOLESOM V PODZEMLJE

Globoko pod zemljo, kjer plešejo škrtati, se začena svinčeva in cinkova pot, kjer je bilo v stoletjih prelitega mnogo znoja in pridobljenih veliko žuljev. Če boste za trenutek obstali in boste imeli srečo, se vam bo v kotu temnega rova pokazal »bergmandel«, slišali boste zamolkle udarce kladiv in krampov izgubljenih rudarjev... Tu se začena **podzemlje Pece**.

Z gorskimi kolesi ponavadi uživamo po hribih, v opuščenem rudniku Mežica pa so našli prehod skozi goro, po opuščenih in skrivnostnih rudarskih rovih pod Peco. Z vodičem in svetilko na glavi lahko varno prekolesarite več kot pet kilometrov edinstvene podzemne poti iz ene doline v drugo in doživite nepozabno pustolovščino. Prvi pisni vir, ki omenja rudarjenje pod goro Peco, je računska knjiga vojvode Ernesta Železnega iz leta 1442. Toda rudarjenje še dve stoletji po tem ni bilo glavna gospodarska panoga zgornje Mežiške doline. Pomembna prelomnica pa je leto 1665, ko je rudarsko sodišče v avstrijskih Brežah izdalo dovoljenje za odkopavanje svinčevega sijajnika Sigismundu Othenfelsu. Ta datum se tudi pojmuje kot pravi začetek rudarjenja v zgornji Mežiški dolini in kot kontinuiteta mežiškega rudarstva.

Večino rovvov so rudarji izkopali v trdno kamnino, rudo in jalovino so odvažali z vozički izpod gore po transportnih poteh. Po prav takšnem rovu danes poteka ta edinstvena, več kot pet

kilometrov dolga kolesarska pot. Pot poteka po varnih rovih in se vzdigne le za okrog 15 metrov, a vdolbine in grbine od nekdanjih železniških pragov ne dopuščajo lagodnega kolesarjenja. Stalna temperatura okrog 10° C, popolna tema in varnostni predpisi v podzemlju zahtevajo posebno opremo. Čelada in naglavna svetilka sta obvezna oprema. Lahko si ju boste izposodili ob plačilu vstopnine. Priporočljiva je uporaba toplih oblačil in kolesarskih rokavic. Kolesarska pot se prične pri vходу v jamo na Igrčevem nad Črno na Koroškem. Izhod iz jame pa je v drugi, stranski dolini Breg nad Mežico. Od tam se boste spustili okrog 2 km do turističnega rudnika in muzeja na Glančniku v Mežici, kjer boste oddali izposojeno opremo, oprali kolesa in si ogledali zbirke rudarskega muzeja.

Tadej

več na: www.podzemljepece.com

ZABAVA

BIOVREME

DECEMBER – »gruden«

Če je na Miklavževo mrzlo, bo huda zima.

V prvi polovici meseca bodo že vidni prvi znaki zimske zaspanosti, vendar bo potrebno še marsikaj postoriti, preden se boste predali božično-novoletnim praznikom. Pripravite se na hladne dni, mrzlično iskanje daril in gnečo v trgovinah, zato pridno jejte vitaminčke, za pomiritev pa priporočam tolpo kopel. Resnični počitek in uživanje se pričneta s 25.12. In dosežeta vrh 31.12.2003.

JANUAR – »prosinec«

Če na novega leta dan sneži, bo slaba žetev.

Čas je, da začnete izpolnjevati obljube, ki ste si jih zadali. Za tiste, ki imate še kaj obveznosti, se rok počasi izteka; počitnic je za vas konec. V drugi polovici meseca vas bo že pošteno grela; pred stresom se umaknite na smučišče ali k peči.

FEBRUAR – »svečan«

Na svečnico in Blaževo lepo, veliko v jeseni vina bo!

Končno bo spet nastopilo lepo vreme, vsaj kar se šole tiče. 8.2. se lahko posvetite literaturi (neobvezni) in postanete bolj »kulturni«. Za vse zaljublence bo Valentinovo najlepši dan, tisti samski pa se lahko posvetite svojim prijateljem. In končno je spet en dan več; vse naj naj rojenim 29.02.!!!

MAREC – »sušec«

Če sušec prah okrog pometa, prav dobro letino obeta.

Narava se bo začela počasi prebujati, vi pa tudi. Za boljše počutje svetujemo sprehod v naravi, pa tudi kavica s prijatelji, kar ste med izpiti zanemarjali, se bo prilegla. Vse to vam bo dalo moči za prihajajoče mesece.

APRIL – »mali traven«

Več ko ima leto dni, se v aprilu vreme spremeni.

Prvega v mesecu si lahko privoščite ter prijatelje, znance in sorodniki pošteno »naaprilite«. Tudi drugače bo ta mesec v znamenju dobre volje, vendar imejte dežnike in papirnate robčke vedno s sabo; aprilsko vreme je nepredvidljivo, ljudje pa tudi.

MAJ – »veliki traven«

Če Zofija zemlje ne poškropi, vreme poleti prida ni.

Čas je, da zavihate rokave; kmalu bo treba oddati vse končne naloge, pa tudi izpiti se nevarno bližajo. Najbolj na udaru bodo ta mesec fotokopirni stroji in vaše denarnice, še posebno, če niste redno hodili na predavanja. Bliža se poletje, zato ne pozabite menjati garderobe; tistim bolj lenim bo še prevroče.

JUNIJ – »rožnik«

Urbanovo sonce in Vidov dež – na

dobro leto upati smeš.

Junija bo vreme obremenjujoče vplivalo na počutje vremensko občutljivih ljudi. Prva sopara in visoke temperature bodo polenile še tako pridne in vestne študente. Zaradi takšne obremenitve tako vremena kot časa izpitov, vam priporočamo vsaj kakšen dan sprostitve. Bodite potrpežljivi do sostanovalecv, saj se vsak spopada s svojimi težavami.

JULIJ – »mali srpan«

Jakobova ajda pa Ožbaltova repa je malokdaj lepa. Je tega meseca presuho, ostane grozdje drobno.

Julijsko vreme bo prineslo sproščujoče počutje za vse, prav tako bo sproščujoče na delavnem mestu, za vse tiste ki boste opravljali počitniško delo. V primeru, da bo prihajalo do konfliktov, pa bodite potrpežljivi in ne dovolite, da bi vam to kvarilo počutje.

AVGUST – »veliki srpan«

Zrel grozd Jerneja dobiti – dosti bo sladkega vinca piti.

Vročina in sopara bosta vplivali na razdražljivost. Zato vam priporočamo, da se odpravite na potovanje z osebami, ki jih dovolj dobro poznate in so vam blizu. Ta počitniško potovalna klima bo na vas sproščujoče vplivala in vam dala energije za naslednji mesec.

SEPTEMBER – »kimavec«

Ako je na lili jasno, gorko, bo štiri

tedne vedro.

Prve ohladike vam bodo dobro dele, zato vam mrzlično iskanje prebivališča v Ljubljani, po možnosti v bližini Viča, ne bo v napor. Morda boste malo več energije porabili za opravljanje še preostalih izpitov, ki so vam ostali. V koncu meseca bo še nekaj napetosti, sicer pa bo sproščujoče ob dobri družbi in dobri kapljici.

OKTOBER – »vinotok«

Oktober je dober.

Začetek novih obveznosti in opravljene obveznosti preteklega šolskega leta vam bodo dajale občutek zmage, vendar ne prav dolgo, v tretjem tednu tega meseca boste že zakopani v knjižnici in boste veliko zdoma. In odločitev, ki ste si jo zadali v začetku tega šolskega leta »letos bom sproti delal«, vam bo le v začetku vzbujala nekaj slabe vesti, vendar bo le ta kmalu odnehala.

NOVEMBER – »listopad«

Ako je na martinje lepo, bo za tri dni grdo.

Narava se bo obarvala in tako se bo obarvalo tudi vaše počutje, ki bo še kako spremenljivo v začetku meseca. Nekaj bo nezbranosti pri delu, zato si raje privoščite kakšen dan počitka. Posebno v drugi polovici meseca boste v pričakovanju praznikov in to vas bo še bolj poživilo. Vendar kljub temu ne pozabite na obveznosti.

ZABAVA

HOROSKOP

OVEN (21. 03. – 20. 04.)

V začetku leta 2004 boste polni zagona in novih idej, ki pa bodo kmalu izpuhtele. Pristanek v realnosti bo boleč. To vam bo pomagalo, da se boste kasneje bolj znašli tako v poslu, študiju, kot tudi v ljubezni, kjer bo nasploh vse leto pestro. V prijateljstvu bodo sredi leta težave, pazite, da z vašo trmo ne uničite vsega.

RAK (21. 06. – 22. 07.)

Druga polovica leta bo zanimiva predvsem za ljubezen, končno boste spoznali nekoga, ki ustreza vašim kriterijem. Pazite se le duhov iz preteklosti. Tudi v študiju boste uspešni, kar pa ne velja za vaše denarne naložbe. V prvi polovici leta bodo nastopile zdravstvene težave, ki pa jim boste s pomočjo zdravnika kos.

BIK (21. 04. – 20. 05.)

Delo bo potekalo po vaših željah, nekaj manjših težav vas bo držalo skoncentrirane. V ljubezni ne bo večjih sprememb, boste pa razširili vaš krog poznanstev in prijateljev. Tako se boste počutili bolj varni. V drugi polovici leta popazite na vaš denar, da ne bo izpuhtel neznano kam.

LEV (23. 07. – 22. 08.)

V prvih mesecih vas bodo prijatelji razočarali, zato vam bo podpora družine v veliko tolažbo. Poletni meseci bodo kot nalašč za nove ideje, ki jih boste začeli uresničevati takoj, ko bo mogoče. Tudi na finančnem področju bo v jeseni boljše. Lahko si boste privoščili nenavadne novoletne počitnice.

DVOJČKA (21. 05. – 20. 06.)

Prijatelji velikokrat ne bodo vedeli, kaj se z vami dogaja, ker se boste zaprli vase. Potrebovali boste več časa zase. Poleti se vam bo energija povrnila, tudi boljše volje boste, kar se bo poznalo predvsem na čustvenem področju. V začetku leta vam bo študij delal nekaj preglavic. Finančno stanje se bo izboljšalo.

DEVICA (23. 08. – 23. 09.)

Čeprav ne marate sprememb, jih bo v 2004 vse polno, za nekatere boste sami krivi. Ne iščite le napak, saj tudi sami niste popolni. Pred poletjem se potrudite in rešite težave pri študiju, tako da boste lahko uživali na počitnicah. Spoznali boste nekoga, ki vam bo obarval jesen.

TEHTNICA (24. 09. – 23. 10.)

V letu 2004 se boste dobro počutili, posebno v prvi polovici leta, ko vam bo teklo vse kot po maslu.

Težje odločitve vas čakajo v drugi polovici leta, ko boste odlašali. Postali boste zapečkarji, malo vas bo gnalo v družbo, zato bodo tisti pravi prijatelji prihajali k vam. Poslušajte bližnje, ki vam bodo stali ob strani. Konec koncev: če je odločitev res vaša, je gotovo prava.

ŠKORPIJON (24. 10. - 22. 11.)

Stremljenje k cilju v letu 2004 vas bo okrepilo in vam dalo moči za intenzivno preživetje leto 2004.

Spremembe na področju ljubezni in prijateljstva vam bodo dale novega zagona, saj ste kar nekaj časa odlašali z odločitvami v tej smeri. Pazite na vaše finančno stanje in se premišljeno odločajte o vaših izdatkih. Ste srečnež, ki boste vse okrog sebe očarali.

STRELEC (23. 11. – 21. 12.)

Končno vam bo uspelo ustreliti v pravo smer. Res je, da če imaš več obveznosti, več narediš,

vendar pazite na svoje zaloge, saj vam bodo pošle, če boste od sebe preveč zahtevali. Zato izbirajte na pravo mero. Če boste na to pazili, vam bo ostalo zadosti energije za ljubezen in prijateljstvo, saj prav s svojim energičnim šarmom marsikoga očarate. Vi nimate časa za zadetke v prazno. Pazite na zdravje.

KOZOROG (22. 12 – 20. 01)

Naučili se boste poslušati in ugotovili boste, da je pomembna stvar sproščenost. Razumno

boste skakljali po svoji poti uspeha in boste kos vsaki prepreki. Malo zaskrbljujoče je vaše ljubezensko področje, ki mu zadnje čase na namenjate prav veliko časa. Še vedno odlašate in se skrivate za svojim delom. Tudi na tem področju se potrudite, da boste bolj odločni in jasni.

VODNAR (21. 01. – 19. 02.)

Končno vam bo uspelo priti v globine. In prav zato bo šlo vse kot po maslu. Vaša površnost vas bo spravljala

ob živce, zato boste veliko časa namenili delu in se poglobljali na tem področju. Odločnost je vrлина, ki ji v preteklem letu niste bili kos, letos bo drugače. Vse kar boste počeli, boste počeli zase in končno se bo zjasnila vaša pot. Zvezde so vam naklonjene.

RIBI (20. 02 – 20. 03)

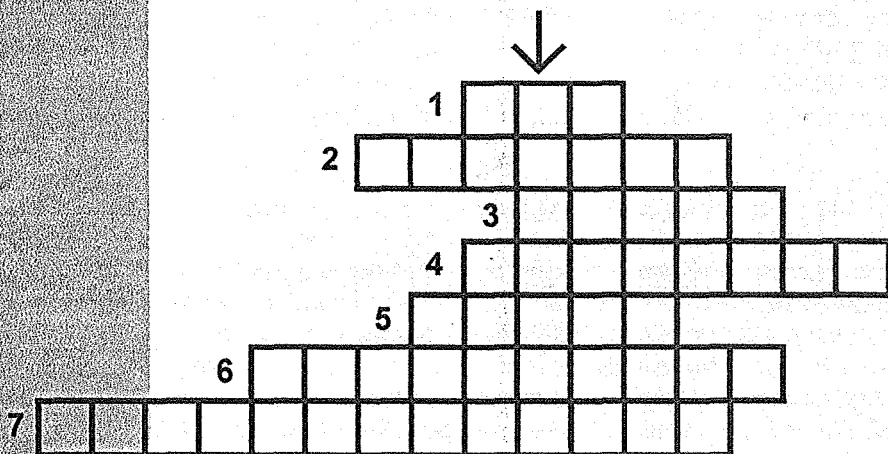

Ljudje bodo radi v vaši družbi. Zato se ne izmikajte možnostim srečanja in ne čepite doma. Izboljšalo se

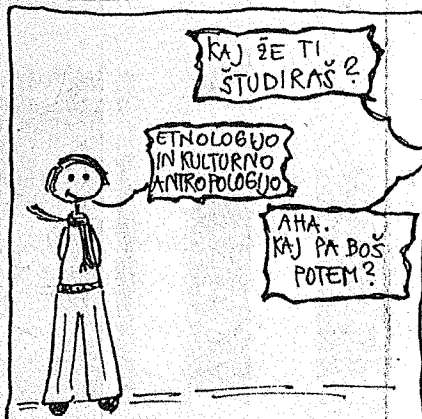
vam bo finančno stanje, zato boste ob koncu leta razmišljali o veliki naložbi, ki se vam bo obrestovala. Bodite brez skrbi, vse se bo dobro izteklo. Zvezde osvetljujejo tudi vaše ljubezensko področje. V vas se skriva še veliko isker, zato sami odločite, katero boste letos zanetili.

KRIŽANKA

Ob pravilno rešenih geslih se vam v označenem stolpcu izpiše naslov ene izmed strokovnih revij.

1. Slovensko etnološko društvo
2. Snovna, družbena in duhovna ...
3. Eden glavnih predmetov etnologije je ... življenja.
4. Kar oddamo v dokumentacijo
5. Nedavno preminuli profesor Novak
6. Kaj "razbija" etnologija?
7. Neločljivi dvojčici – etnologija in ...

Tanja Skale

Oddelek za
etnologijo in
kulturno
antropologijo

ŠOFF

OHK - Etnologija in kult. antropol.
PerSI
ŠEGAVEC
(2003) 3
9946

39

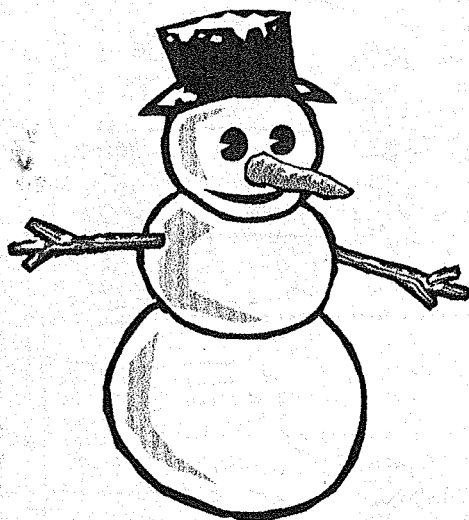

45000014326,3

COBISS

UNIVERZA V LJUBLJANI - FF

**Blagoslovljene božične
praznike...**

...in srečno novo leto!!!

Tadej Pungartnik
glavni urednik

Adela Ramovš, Ana
Novak, Špela Naglič,
Vasja Bučar, Miha
Šinkovec

Lektorirala
Š.R.

Tehnična izvedba
Matija Pirih

Naklada
250 izvodov

Izvod je brezplačen.

Članki niso honorirani.